

УРЕДБА (ЕУ) бр. 1227/2011 Европског Парламента и Савјета од 25. октобра 2011. о интегритету и транспарентности велепродајног тржишта енергије

Члан 1.

Предмет, подручје примјене и однос с другим законодавством Енергетске заједнице

1. Овом Уредбом се успостављају правила за забрану малверзација које утичу на велепродајна тржишта енергије која су усклађена с правилним функционисањем тих велепродајних тржишта енергије, водећи при томе рачуна о њиховим посебним карактеристикама. Она омогућава надзор велепродајних тржишта енергије од стране националних регулаторних тијела.
2. Ова Уредба се примјењује на трговање велепродајним енергетским производима. Овом Уредбом се не доводи у питање примјена права Енергетске заједнице и националног права у области конкуренције на праксе које су обухваћене овом Уредбом.
3. Национална регулаторна тијела, и, ако је потребно, национална тијела за конкуренцију и друга релевантна национална тијела сарађују да би се осигурао усклађен приступ спроведби одговарајућих правила, ако се мјере односе на један или више велепродајних енергетских производа на које се примјењују чланови 3, 4. и 5. ове Уредбе.
4. (Не примјењује се)
5. (Не примјењује се)

Члан 2.

Дефиниције

За потребе ове Уредбе примјењују се сљедеће дефиниције:

1. „повлашћене информације” значи информације прецизне нарави које нису објављене, а односе се, директно или индиректно, на један или више велепродајних енергетских производа и које би вјероватно, да се објаве, значајно утицале на цијене тих велепродајних енергетских производа.

За потребе ове дефиниције „информације” значи:

- (а) информације које треба објавити у складу с Уредбама (ЕЗ) бр. 714/2009 и (ЕЗ) бр. 715/2009, укључујући смјернице и мрежне кодексе који су усвојени у складу с тим уредбама;

(б) информације које се односе на капацитет и коришћење постројења за производњу, складиштење, потрошњу или пренос односно транспорт електричне енергије или природног гаса или се односе на капацитет и коришћење терминала за ЛНГ, укључујући планирану или непланирану нерасположивост тих постројења;

(ц) информације које треба открити у складу са законским или регулаторним одредбама на нивоу Енергетске заједнице или националном нивоу, тржишним правилима и уговорима или обичајима на релевантном veleпродајном тржишту енергије, у мјери у којој те информације могу имати значајан ефекат на цијене veleпродајних енергетских производа; и

(д) друге информације које би разуман учесник на тржишту вјероватно користио као дио основе за своју одлуку да спроведе трансакцију која се односи на одређени veleпродајни енергетски производ или да изда налог за његово трговање.

Информације се сматрају прецизним ако указују на низ околности које постоје или је разумно очекивати да ће настати, или на догађај који се збио или је разумно очекивати да ће се збити, те су довољно прецизне да омогуће доношење закључака о могућем ефекту тог низа околности или догађаја на цијене veleпродајних енергетских производа;

2., „манипулација тржиштем” значи:

(а) спровођење било какве трансакције или издавање било каквог налога за трговање veleпродајним енергетским производима, којим се:

i. дају или вјероватно дају лажни или обмањујући сигнали у погледу понуде, потражње или цијене veleпродајних енергетских производа;

ii. уз помоћ једне лица или сарадњом више лице осигурава или покушава осигурати вјештачки ниво цијене једног или више veleпродајних енергетских производа, осим ако лице које је спровело трансакцију или је издало налог за трговање докаже да има легитимне разлоге за то и да је та трансакција или налог за трговање у складу с прихваћеним тржишним праксама на дотичном veleпродајном тржишту енергије; или

iii. користи или покушава користити фиктивно средство или било који други облик преваре или измишљања које даје или вјероватно даје лажне или обмањујуће сигнале у погледу понуде, потражње или цијене veleпродајних енергетских производа;

или

(b) ширење информација путем медија, укључујући интернет, или било којим другим путем, које дају или вјероватно дају лажне или обмањујуће сигнале у погледу понуде, потражње или цијене veleпродајних енергетских производа, укључујући ширење гласина и лажних или обмањујућих вијести, ако је лице које их шири знало или требало знати да су информације биле лажне или обмањујуће.

Ако се информације шире за потребе новинарства или умјетничког изражавања, такво се ширење информација процјењује водећи рачуна о правилима која се односе на слободу штампе и слободу изражавања у другим медијима, осим ако:

i. та лица директно или индиректно стекну корист или зараду из ширења дотичних информација; или

ii. је разоткривање или ширење извршено с намјером обмањивања тржишта у погледу понуде, потражње или цијене veleпродајних енергетских производа;

3. „покушај манипулисања тржиштем” значи:

(a) спровођење било какве трансакције, издавање било каквог налога за трговање или предузимање било каквих других мјера које се односе на одређени veleпродајни енергетски производ, с намјером:

i. давања лажних или обмањујућих сигнала у погледу понуде, потражње или цијене veleпродајних енергетских производа;

ii. да се осигура вјештачки ниво цијене једног или више veleпродајних енергетских производа, осим ако лице које је спровело трансакцију или је издало налог за трговање докаже да има легитимне разлоге за то и да је та трансакција или налог за трговање у складу с прихваћеним тржишним праксама на дотичном veleпродајном

тржишту енергије; или

iii. коришћења фиктивног средства или било којег другог облика преваре или измишљања које даје или вјероватно даје лажне или обмањујуће сигнале у погледу понуде, потражње или цијене veleпродајних енергетских производа;

или

(б) ширење информација путем медија, укључујући интернет, или било којим другим путем с намјером давања лажних или обмањујућих сигнала у погледу понуде, потражње или цијене veleпродајних енергетских производа;

4. „vелепродајни енергетски производи” значи слједећи уговори и изведени финансијски инструменти, независно од тога гдје се и како њима тргује:

(а) уговори о снабдијевању електричном енергијом или природним гасом, ако је испорука у Уговорним странама;

(б) (Не примјењује се)

(ц) уговори који се односе на пренос електричне енергије или транспорт природног гаса у Уговорним странама;

(д) (Не примјењује се)

Уговори о снабдијевању и дистрибуцији електричне енергије или природног гаса за потребе крајњих купаца нису veleпродајни енергетски производи. Међутим, уговори о снабдијевању и дистрибуцији електричне енергије или природног гаса крајњим купцима с капацитетом потрошње изнад прага који је наведен у другом ставу тачке 5. се сматрају veleпродајним енергетским производима;

5. „капацитет потрошње” значи потрошња крајњег купца електричне енергије или природног гаса при пуној искоришћености производног капацитета тог купца. Обухваћа

свеукупну потрошњу тог купца као појединачног економског субјекта, у мјери у којој се потрошња одвија на тржиштима с међусобно повезаним veleпродајним цијенама.

За потребе ове дефиниције не узима се у обзир потрошња у појединачним постројењима с капацитетом потрошње мањим од 600 GWh годишње, која се налазе под контролом једног економског субјекта, у мјери у којој та постројења не утичу заједно на цијене на veleпродајним тржиштима енергије због тога што се налазе на различитим релевантним географским тржиштима;

6. „vелепродајно тржиште енергије” значи било које тржиште унутар Уговорних страна на којем се тргује veleпродајним енергетским производима;

7. „учесник на тржишту” значи било које лице, укључујући операторе преносних односно транспортних и дистрибутивних система, која спроводи трансакције, укључујући пласман налога за трговање, на једном или више veleпродајних тржишта енергије;

8. „лице” значи било које физичко или правно лице;

9. (Не примјењује се)

10. „национално регулаторно тијело” значи национално регулаторно тијело које је именовано у складу с чланом 35. став 1. Директиве 2009/72/ЕЗ Европског парламента и Савјета од 13. јула 2009. о заједничким правилима за унутрашње тржиште електричне енергије или чланом 39. став 1. Директиве 2009/73/ЕЗ Европског парламента и Савјета од 13. јула 2009. о заједничким правилима за унутрашње тржиште природног гаса;

11. „оператор преносног односно транспортног система” има значење из члана 2. тачка 4. Директиве 2009/72/ЕЗ, односно из члана 2. тачке 4. Директиве 2009/73/ЕЗ;

12. „матично предузеће” значи матично предузеће у смислу члана 1. и 2. Седме директиве

Савјета 83/349/ЕЕЗ од 13. јуна 1983. која се заснива на члану 54. став 3. тачка (г) Уговора о консолидованим финансијским извјештајима;

13. „повезано предузеће” значи предузеће кћи или друго предузеће у којем се посједују удјели или предузеће које с другим предузећем веже однос у смислу члана 12. став 1. Директиве 83/349/ЕЕЗ;

14. „дистрибуција природног гаса” има значење из члана 2. тачка 5. Директиве 2009/73/ЕЗ;

15. „дистрибуција електричне енергије” има значење из члана 2. тачка 5. Директиве 2009/72/ЕЗ.

16. „осјетљиве информације које се односе за заштиту критичне инфраструктуре“ значи чињенице о критичној инфраструктури, које би могле, уколико би се откриле, да се искористе за планирање и дјеловање с циљем да се изазове прекид или уништење критичних инфраструктурних инсталација.

17. „критична инфраструктура“ значи ресурс, систем или његов дио који се налази у Уговорној страни који је од кључне важности за одржавање виталних друштвених функција, здравља, сигурности, безбједности, економске или социјалне добробити људи, и чији би прекид или уништење имао значајан утицај у Уговорној страни као резултат неодржавања тих функција.

Члан 3.

Забрана трговања повлашћеним информацијама

1. Лицима која посједују повлашћене информације у вези с одређеним veleпродајним енергетским производом забрањује се:

(а) коришћење тих информација у куповини или продаји или покушају куповине или продаје, за свој рачун или за рачун треће стране, директно или индиректно, veleпродајних енергетских производа на које се те информације односе;

(б) откривање тих информација било којем другом лицу, осим ако се такво откривање извршава током уобичајеног бављења њиховим послом, професијом или дужностима;

(ц) препоручивање или навођење другог лица, на основу повлашћених информација, да купи или прода veleпродајне енергетске производе на које се те информације односе.

2. Забрана из става 1. односи се на сљедећа лица које посједују повлашћене информације у вези с одређеним veleпродајним енергетским производом:

(а) чланови управних, управљачких или надзорних тијела одређеног предузећа;

(б) лица с удјелима у капиталу одређеног предузећа;

(ц) лица која имају приступ информацијама у оквиру свог посла, професије или дужности;

(д) лица која су те информације стекле кривичним дјелом;

(е) лица које знају или би требале знати да су то повлашћене информације.

3. Став 1. тачке (а) и (ц) овог члана не примјењују се на операторе преносних односно транспортних система при куповини електричне енергије или природног гаса ради осигуравања сигурног и поузданог рада система у складу с њиховим обавезама на основу члана 12. тачке (д) и (е) Директиве 2009/72/ЕЗ или члана 13. став 1. тачке (а) и (ц) Директиве 2009/73/ЕЗ.

4. Овај члан се не примјењује на:

(а) трансакције спроведене при испуњавању доспјеле обавезе куповине или продаје veleпродајних енергетских производа, ако та обавеза произлази из споразума који је склопљен или налога за трговање који је пласиран прије но што је дотична лице дошла у посјед повлашћених информација;

(б) трансакције које су спровели произвођачи електричне енергије и природног гаса, оператори система складишта природног гаса или оператори терминала за увоз ЛНГ-а, чија је једина сврха покрити тренутни физички губитак који је последица непланираних прекида рада, када без тога учесник на тржишту не би био у стању испунити постојеће уговорне обавезе или ако се те мјере предузимају у договору с дотичним оператором или операторима преносног односно транспортног система ради осигуравања сигурног и поузданог рада система. У таквој ситуацији дотичне

информације у вези с трансакцијама се пријављују националном регулаторном тијелу. Ова обавеза извјештавања не доводи у питање обвезу која је наведена у члану 4. став 1.

(ц) учеснике на тржишту који дјелују на основу националних прописа за ванредне ситуације, ако су национална тијела интервенисала ради осигуравања снабдијевања електричном енергијом или природним гасом те су тржишни механизми суспендовани у одређеној Уговорној страни или њезиним дијеловима. У том случају тијело које је надлежно за планирање у ванредним ситуацијама осигурава објављивање у складу с чланом 4.

5. Ако је лице које посједује повлашћене информације у вези с одређеним veleпродајним енергетским производом правно лице, забране из става 1. примјењују се и на физичка лица која судјелују у доношењу одлуке да се трансакција изврши за рачун дотичног правног лица.

6. Ако се информације шире за потребе новинарства или умјетничког изражавања, такво се ширење информација процјењује водећи рачуна о правилима која се односе на слободу штампе и слободу изражавања у другим медијима, осим ако:

(а) та лица директно или индиректно стекну корист или зараду из ширења дотичних информација; или

(б) је разоткривање или ширење извршено с намјером обмањивања тржишта у погледу понуде, потражње или цијене veleпродајних енергетских производа.

Члан 4.

Обавеза објављивања повлашћених информација

1. Учесници на тржишту ефикасно и благовремено објављују повлашћене информације које посједују у односу на предузеће или постројења у власништву или под контролом дотичног учесника на тржишту, његовог матичног предузећа или повезаног предузећа или за чија су оперативна питања тај учесник на тржишту или то предузеће одговорни, било у цијелости или дјелимично. Такво објављивање укључује информације које се односе на капацитет и коришћење постројења за производњу, складиштење, потрошњу или пренос електричне енергије или транспорт природног гаса или се односе на капацитет и коришћење терминала за ЛНГ, укључујући планирану или непланирану нерасположивост тих постројења.

2. Учесник на тржишту може изузетно и на сопствену одговорност одгодити објављивање повлашћених информација како не би угрозио своје легитимне интересе, под

условом да није вјероватно да такво нечињење доводи јавност у заблуду и да је учесник на тржишту у стању осигурати повјерљивост тих информација те не доноси одлуке у вези с трговањем велепродајним енергетским производима на основу тих информација. У таквој ситуацији учесник на тржишту без одгађања доставља те информације, заједно с разлозима кашњења објављивања релевантном националном регулаторном тијелу.

3. Ако учесник на тржишту или његов запосленик или заступник открије повлашћене информације у вези с одређеним велепродајним енергетским производом током уобичајеног бављења својим послом, професијом или дужностима, како је наведено у члану 3. став 1. тачка (б), тај учесник на тржишту или лице осигурава истовремено, потпуно и ефикасно објављивање тих информација. У случају ненамјерног откривања учесник на тржишту осигурава потпуно и дјелотворно објављивање информација што је могуће прије након ненамјерног откривања. Овај став се не примјењује ако лице које прима информације има обвезу чувања повјерљивости, без обзира на то произлази ли та обавеза из закона, другог прописа, статута или уговора.

4. Објављивање повлашћених информација, укључујући у збирном облику, у складу с Уредбом (ЕЗ) бр. 714/2009 или (ЕЗ) бр. 715/2009, или смјерница и мрежних кодекса који су усвојени према тим уредбама, представља истовремено, потпуно и дјелотворно јавно објављивање.

5. Ако је одређени оператор преносног односно транспортног система ослобођен од обавезе објављивања одређених података, у складу с Уредбом (ЕЗ) бр. 714/2009 или Уредбом (ЕЗ) бр. 715/2009, тај је оператор тиме ослобођен и од обавезе из става 1. овог члана у односу на те податке.

6. Ставови 1. и 2. не доводе у питање обавезе учесника на тржишту на основу Директива 2009/72/ЕЗ и 2009/73/ЕЗ те Уредби (ЕЗ) бр. 714/2009 и (ЕЗ) бр. 715/2009, укључујући смјернице и мрежне кодексе који су усвојени у складу тим директивама и уредбама, посебно у погледу одређивања времена и начина објаве информација.

7. Ставови 1. и 2. не доводе у питање право учесника на тржишту да одгоде откривање осјетљивих информација у вези са заштитом критичне инфраструктуре и процјени потребе побољшања њене заштите, ако су оне повјерљиве у њиховој земљи у складу с националним законодавством.

Члан 5.

Забрана манипулације тржиштем

Забрањено је судјеловање или покушај судјеловања у манипулацији тржиштем на велепродајним тржиштима енергије.

Члан 6.

(Не примјењује се)

Члан 7.

Надзор тржишта

1. Национална регулаторна тијела надзиру активности трговања veleпродајним енергетским производима да би препознала и спријечила трговање које се заснива на повлашћеним информацијама и манипулацији тржиштем на свом националном тржишту. У ову сврху могу искористити корисничке приручнике које је израдила Агенција за сарадњу енергетских регулатора и могу усвојити прописе о повезаним захтјевима учесника на тржишту за давање података.

2. Национална регулаторна тијела сарађују на регионалном нивоу кроз Регулаторни одбор Енергетске заједнице при извршавању надзора veleпродајних тржишта енергије из става 1.

Уговорне стране могу омогућити да њихово национално тијело за конкуренцију или тијело за надзор тржишта, које је успостављено у оквиру тог тијела, спроводи надзор тржишта с националним регулаторним тијелом. При спровођењу таквог надзора тржишта национално тијело за конкуренцију или тијело за надзор тржишта имају иста права и обавезе као и национално регулаторно тијело у складу с првим подставом овог става, другом реченицом другог подстава става 3. овог члана, другом реченицом члана 4. став 2. и чланом 16.

3. Национална регулаторна тијела најмање једном годишње достављају извјештај Секретаријату о својим активностима на основу ове Уредбе те га стављају на располагање јавности.

4. Секретаријат подноси извјештај Министарском вијећу на годишњој основи укључујући али не ограничавајући се на информације из става 3.

Члан 8.

(Не примјењује се)

Члан 9.

Пријављивање учесника на тржишту

1. Учесници на тржишту, који спроводе трансакције са veleпродајним енергетским производима или изразе интерес да спроведу такве трансакције путем налога за трговину пријављују се националном регулаторном тијелу Уговорне стране гдје се обавља или ће се обавити испорука veleпродајних енергетских производа. У сврху регистрације национална регулаторна тијела примјењују формат за пријаву који је израдила Агенција за сарадњу енергетских регулатора у складу с Уредбом бр. 1227/2011. Регулаторни одбор Енергетске заједнице ће омогућити приступ онлајн компилацији свих националних пријава у Уговорним странама.

Пријављивање учесника на тржишту не доводи у питање обавезе поштивања важећих правила трговања и балансирања.

2. Најкасније 6 мјесеци од рока за националну транспозицију ове Уредбе у Енергетској заједници, национална регулаторна тијела успостављају националне регистре учесника на тржишту, које одржавају ажурнима. У регистру се сваком учеснику на тржишту додјељује јединствени идентификатор те он садржи довољно информација за препознавање учесника на тржишту, укључујући одговарајуће податке који се односе на његов порески број за порез на додатну вриједност, мјесто пословног настана, лица одговорна за његове одлуке о пословању и трговању те крајњег управљача или корисника активности трговања учесника на тржишту. Национална регулаторна тијела примјењују формат регистра који је израдила Агенција за сарадњу енергетских регулатора у складу с Уредбом бр. 1227/2011.

3. Национална регулаторна тијела просљеђују информације из својих националних регистара Регулаторном одбору Енергетске заједнице. На основу информација које доставе национална регулаторна тијела Регулаторни одбор Енергетске заједнице успоставља централни регистар учесника на тржишту. Национална регулаторна тијела и друга одговарајућа тијела имају приступ овом регистру. Подложно члану 17. Регулаторни одбор Енергетске заједнице може одлучити да стави централни регистар или његове изводе на располагање јавности, под условом да се не разоткривају пословно осјетљиве информације о појединачним учесницима на тржишту.

4. Учесници на тржишту из става 1. овог члана достављају образац за пријаву националном регулаторном тијелу прије спровођења трансакције са veleпродајним енергетским производима.

5. Учесници на тржишту из става 1. без одгађања саопштавају националном регулаторном тијелу евентуалне измјене до којих је дошло у погледу информација достављених у обрасцу за пријаву.

Члан 10.

(Не примјењује се)

Члан 11.

Заштита података

Овом се Уредбом не доводе у питање обавезе Уговорних страна и националних регулаторних тијела да сачувају повјерљивост комерцијално осјетљивих информација које су утврђене националним законодавством.

Члан 12.

Оперативна поузданост

1. Национална регулаторна тијела осигуравају повјерљивост, интегритет и заштиту информација које примају у складу с чланом 4. став 2. Национална регулаторна предузимају све потребне мјере да би спријечиле сваку злоупотребу и неовлашћен приступ информацијама које су похрањене у њиховим системима. Национална регулаторна тијела, национална тијела за конкуренцију, и друга одговарајућа тијела осигуравају повјерљивост, интегритет и заштиту информација које примају у складу с чланом 4. став 2. и чланом 7. став 2. и предузимају мјере да би спријечили сваку злоупотребу таквих информација.

2. Подложно члану 17. национална регулаторна тијела могу одлучити да ставе на располагање јавности дијелове информација које посједују, под условом да се не открију пословно осјетљиве информације о појединачним учесницима на тржишту или појединачним трансакцијама или појединачним тржиштима те да се не може извести закључак о њима.

Национална регулаторна тијела стављају на располагање своју базу пословно неосјетљивих података о трговању у научне сврхе, у складу са захтјевима о повјерљивости.

Информације се објављују или стављају на располагање у интересу унапређења транспарентности veleпродајних тржишта енергије, под условом да не постоји вјероватноћа нарушавања конкуренције на тим тржиштима енергије.

Национална регулаторна тијела износе информације на поштен начин, у складу с транспарентним правилима која креирају и стављају на располагање јавности.

Члан 13.

Сprovedба забрана злоупотребе тржишта

1. Национална регулаторна тијела осигуравају примјену забрана из чланова 3. и 5. те обавезе из члана 4.

Свака Уговорна страна осигурава да њена национална регулаторна тијела имају истражна и извршна овлашћења која су потребна за извршавање тог задатка. Те се овлашћења примјењују на сразмјеран начин.

Те овлашћења се могу примјењивати:

(а) директно;

(б) у сарадњи с другим тијелима; или

(ц) на основу захтјева надлежним правосудним тијелима.

Ако је потребно, национална регулаторна тијела могу примјењивати своја истражна овлашћења у сарадњи с организованим тржиштима, системима за упаривање или другим лицима која договарају трансакције у оквиру своје струке.

2. Истражна и извршна овлашћења из става 1. ограничена су на сврху истраге. Примјењују се у складу с националним правом и укључују право да се:

(а) приступи свим релевантним исправама у било којем облику и добије њихова копија;

(б) затраже информације од свих релевантних лица, укључујући она које су накнадно укључена у пренос налога или спровођење дотичних трансакција, као и њихове наручиоце те, ако је потребно, право да се свака такво лице или наручилац позове и саслуша;

(ц) обави инспекцију на терену;

(д) затраже постојећи телефонски записи и постојећи записи промета података;

(е) затражи престанак сваке праксе која се противи овој Уредби или делегираним актима

или спроведбеним актима који су донесени на основу ње;

(ф) затражи од суда да блокира или привремено заплијени имовину;

(г) затражи од суда или било којег надлежног тијела да наложи привремену забрану бављења професионалном дјелатношћу.

Члан 14.

Право жалбе

Уговорне стране осигуравају да на националном нивоу постоје одговарајући механизми на основу којих се странка погођена одлуком регулаторног тијела има право жалити тијелу које је независно од укључених странака и било које владе.

Члан 15.

Обавезе лица које договарају трансакције у оквиру своје струке

Свако лице која у оквиру своје струке договара трансакције велепродајним енергетским производима и које основано сумња да би одређена трансакција могла прекршити члан 3. или 5. без одгађања обавјештава национално регулаторно тијело.

Лица које у оквиру своје струке договарају трансакције велепродајним енергетским производима успостављају и одржавају дјелотворне механизме и поступке да би препознале кршења члана 3. или 5.

Члан 16.

Сарадња на нивоу Енергетске заједнице и националном нивоу

1. Регулаторни одбор Енергетске заједнице омогућава да национална регулаторна тијела обављају своје задатке на основу ове Уредбе на усклађен и досљедан начин.

Национална регулаторна тијела сарађују међусобно, укључујући на регионалном нивоу, путем Регулаторног одбора Енергетске заједнице, у сврху обављања својих задатака у складу с овом Уредбом.

Национална регулаторна тијела и национално тијело за конкуренцију у одређеној Уговорној страни могу успоставити одговарајуће облике сарадње, да би осигурала дјелотворну и ефикасну истрагу и спроведбу те да би допринијела досљедном и

јединственом приступу истрази, судском поступку те спроведби ове Уредбе и одговарајућег финансијског права те права у области конкуренције.

2. Национална регулаторна тијела без одгађања обавјештавају Регулаторни одбор Енергетске заједнице и Секретаријат на што прецизнији начин ако имају основане разлоге за сумњу да се у тој Уговорној страни или у другој Уговорној страни извршавају или су извршена дјела којима се крши ова Уредба.

Ако национално регулаторно тијело сумња да се дјела која утичу на велепродајна тржишта енергије или цијену велепродајних енергетских производа у тој Уговорној страни извршавају у другој Уговорној страни, оно може затражити да Регулаторни одбор Енергетске заједнице и Секретаријат осигурају да се захтјеви из ове Уредбе спроведу у тој Уговорној страни.

3. Да би осигурала усклађен и досљедан приступ злоупотреби тржишта на велепродајним тржиштима енергије:

(а) (Не примјењује се)

(б) (Не примјењује се)

(ц) (Не примјењује се)

(д) национална регулаторна тијела обавјештавају национално тијело за конкуренцију своје Уговорне стране, Секретаријат и Регулаторни одбор Енергетске заједнице ако имају основане разлоге за сумњу да се на велепродајним тржиштима енергије извршавају или су извршена дјела која представљају злоупотребу права у области конкуренције.

4. Да би извршио своје задатке на основу става 1, ако, између осталог, на основу почетних процјена или анализе, Регулаторни одбор Енергетске заједнице сумња да је дошло до кршења ове Уредбе, он има право:

(а)затражити од једног или више националних регулаторних тијела да доставе све информације које се односе на сумњу о кршењу;

(б)затражити од једног или више националних регулаторних тијела да покрену истрагу ради сумње о кршењу и предузму одговарајуће мјере ради исправљања утврђеног кршења. Дотично национално регулаторно тијело одговорно је за све одлуке у погледу одговарајућих мјера које треба предузети ради исправљања утврђеног кршења;

(ц)ако сматра да могуће кршење има или је имало прекогранични утицај, успоставити и

координисати истражну групу која се састоји од представника дотичних националних регулаторних тијела, да би истражила је ли дошло до кршења ове Уредбе и у којој Уговорној страни је дошло до кршења. Ако је потребно, Регулаторни одбор Енергетске заједнице може затражити и учешће представника Агенције или другог одговарајућег тијела једне или више Уговорних страна и/или држава чланица у истражној групи.

5. Национално регулаторно тијело које прими захтјев за информације на основу става 4. тачка (а), или захтјев да покрене истрагу ради сумње о кршењу на основу става 4. тачка (б) одмах предузима потребне мјере да би испунило тај захтјев. Ако то национално регулаторно тијело није у стању да одмах достави тражене информације, оно без одгађања обавјештава Регулаторни одбор Енергетске заједнице о разлозима.

Одступајући од првог подстава национално регулаторно тијело може одбити да поступи по захтјеву ако:

(а) испуњење захтјева може неповољно утицати на сувереност или безбједност Уговорне стране којој је захтјев упућен;

(б) је већ покренут судски поступак у вези с истим дјелима и против истих лице пред тијелима Уговорне стране којој је захтјев упућен; или

(ц) је тим лицима већ изречена правоснажна пресуда за иста дјела у Уговорној страни којој је захтјев упућен.

У било којем од тих случајева национално регулаторно тијело на одговарајући начин обавјештава Регулаторни одбор Енергетске заједнице и пружа што детаљније информације о том поступку или пресуди.

Национална регулаторна тијела учествују у истражној групи сазваној у складу са ставом 4. тачка (ц) пружајући сву потребну помоћ. Истражну групу координише Регулаторни одбор Енергетске заједнице.

6. (Не примјењује се)

Члан 17.

Чување професионалне тајне

1. Све повјерљиве информације које су примљене, размјењене или прослијеђене у складу с овом Уредбом подлијежу условима чувања професионалне тајне који су наведени у ставовима 2, 3. и 4.

2. Обавеза чувања професионалне тајне односи се на:

(а) лица која раде или су радила за неку од институција Енергетске заједнице;

(б) ревизоре и стручњаке којима је нека од институција Енергетске заједнице давала упутства;

(ц) лица које раде или су радила за национална регулаторна тијела или друга релевантна тијела;

(д) ревизоре и стручњаке којима су национална регулаторна тијела или друга релевантна тијела давала упутства и који примају повјерљиве информације у складу с овом Уредбом.

3. Повјерљиве информације, које су при обављању својих задатака примила лица из става 2, не смију се открити нити једној другој особи ни тијелу, осим у сажетом или збирном облику, тако да није могуће препознати појединачног учесника на тржишту или тржиште, не доводећи у питање случајеве обухваћене кривичним правом, другим одредбама ове Уредбе или другим релевантним законодавством Енергетске заједнице.

4. Не доводећи у питање случајеве обухваћене кривичним правом национална регулаторна тијела, тијела или лица која примају повјерљиве информације у складу с овом Уредбом могу их користити искључиво при обављању својих задатака и ради извршавања својих задатака. Други субјекти, тијела или лица могу користити те информације у сврху за коју су им оне достављене или у контексту управних или судских поступака који се изричито односе на извршавање тих задатака. Тијело које прима информације може их користити у другу сврху под условом да на то пристану Регулаторни одбор Енергетске заједнице, национална регулаторна тијела, тијела или лица која саопштавају информације.

5. Овим чланом се не спречавају тијела у Уговорним странама да размјењују или просљеђују повјерљиве информације у складу с националним правом, под условом да оне нису примљене од тијела друге Уговорне стране или од Регулаторног одбора Енергетске заједнице или Секретаријата на основу ове Уредбе.

Члан 18.

Санкције

Уговорне стране утврђују правила о санкцијама примјенљивим на повреде ове Уредбе и предузимају све потребне мјере да би осигурале њихову спроведбу. Предвиђене санкције морају бити дјелотворне, одвраћајуће и пропорционалне те одражавати нарав, трајање и озбиљност повреде, штету која је проузрокована потрошачима и потенцијалну зараду која је произашла из трговања на основу повлашћених информација и манипулације тржиштем.

Уговорне стране саопштавају те одредбе Секретаријату најкасније до рока за транспозицију ове Уредбе у Енергетској заједници те га без одгађања обавјештавају о свакој накнадној измјени која утиче на њих.

Уговорне стране прописују да национална регулаторна тијела могу открити јавности мјере или санкције које се изричу за повреду ове Уредбе, осим ако би се таквим откривањем проузроковала несразмјерна штета укљученим странама.

Члан 19.

(Не примјењује се)

Члан 20.

(Не примјењује се)

Члан 21.

(Не примјењује се)

Члан 22.

(Не примјењује се)